

AENEAS'IN ROTASI

Mitoloji, Arkeoloji ve Turizm

T.C. EDREMIT
BELEDİYESİ

ANTANDROS
KAZILARI

LAVINIUM

CAIETA

CUMAE

CASTRO

BUTHROTUM

ACTIUM

STROPHADES

PERGAMUM

DELOS

AENOS

TROIA

ANTANDROS

DREPANUM

CYCLOPUM

CARTHAGE

Augustus dönemi şairlerinden Vergilius, Roma soyuna bir köken vermek amacıyla Aeneas'ın maceralarını konu alan bir kitap yazar. Troia'lı bir kahraman aynı zamanda tanrıça Aprodite'nin (Lat. Venus) oğlu olan Aeneas, tahta at hilesi ile yakılıp yıkılan Troia'dan tanrıların isteği ile yanına babası ve oğlunu alarak kaçar.

Tanrılar tarafından kahramana verilen görev, Troia soyunu yüzyıllar boyu devam ettirebileceği topraklarda yeni bir Troia kurmaktır. Aeneas sırtında yaşlı babası Anchises, elinde küçük oğlu Ascanius ve beraberindeki Troialılar ile birlikte İda (Kaz) dağının eteklerindeki Antandros'a (Kuzeybatı Anadolu-Edremit-Altınoluk) gelir. Antandros'un iki limanı ve iki tersanesi vardır. Gemilerin hammaddesi olan kereste, bu kente eteklerinde yer aldığı İda dağlarından gelir. Aeneas burada 20 gemi inşa eder ve bahar ayı başlarında beraberindekilerle birlikte yeni vatanını bulmak üzere denize açılır.

Aeneas ilk olarak Trakya kıyılarında karaya çıkar ve Ainos (Enez) ismini verdiği kenti kurmaya başlar. Ancak, Priamos'un oğlu Polydorus'un ruhu bu lanetli topraklardan derhal ayrılmalarını ve hedeflenen yurtlarını aramalarını söylemesi ile engellenir.

Ainos'dan güneye doğru yola çıkarlar ve kehanet almak üzere Apollon (Lat. Apollo) tapınağının bulunduğu kutsal Delos adasına varırlar. Kehanet Aeneas'ın atalarının toprağında şehrini kurması yönündedir. Aeneas'ın babası Anchises atalarından Teukros'un Girit'den geldiğini bu nedenle Girit'e gitmeleri gerektiğini söyler. Bunun üzerine Aeneas önderliğindeki grup Delos adasından Girit'e gelir ve burada Pergama isimli bir kent kurmaya başlarlar. Ancak çabaları salgın hastalık ve kıtlıkla boğuşmak zorunda kalmalarından dolayı sonuçsuz kalır. Anırlar ki yeni vatanlar burası da değildir....

Aeneas'ın rüyasına giren Apollon gitmeleri gereken toprakları açıklar. Troialılar'ın bir diğer atası Dardanos'dur ve o Hesperia'dan yani batı'dan (İtalya) Troia'ya gelmiştir. Anchises bunun doğru olduğunu söyler. Az sayıda Troialıyı Girit'te bırakarak, anayurtlarını bulmak umuduyla İtalya'ya doğru yola çıkarlar.

Kuzeye doğru ilerlerken Strophades adalarına çıkarlar. Burada Harpylerin hücumuna uğrarlar ve onlarla savaşır. Strophades'den ayrıldıktan sonra Yunanistan'ın kuzey kıyılarındaki adaları sırasıyla Zacynthos, Dulichium, Same, Neritos'un açıklarından yol alırlar. Leukata dağı'nın bulutlu zirvesini görür ve yorgun argın Apollon tapınağına varırlar . Küçük bir kente ulaşırlar ve Zeus'a (Lat. Jupiter) sunu yaparlar. Actium kıyılarına kutsarlar. Kışı burada geçirdikten sonra, yeniden yola koyulurlar, Epirus kıyılarından geçerler ve Chaonia limanına girerler.

Sonrasında, Arnavutluk kıyılarındaki Buthrotum kentine ulaşırlar. Troia kralı Priamos'un oğlu Helenus ve Andromache tarafından kurulmuş olan bu kentte misafir edilirler. Burada Apollon rahibi Aeneas'a yeni kehanetlerde bulunur. Aeneas evsahipleri ile hediye alışverişinde bulunarak vedalaşır.

Oradan ayrılıp yola çıkarlar, tanyeli ağırdığında İtalya görünür (Castro). Kent limanı girişine yaklaştıkça, limana hakim Athena (Lat. Minerva) tapınağı belirginleşir. Burada karaya ayak basarlar ve tanrıça Hera'ya (Lat. Iuno) sunular verirler.

Birkez daha yola çıkarlar ve Tarentum'a ulaşırlar, uzaktan Etna'yı görürler; Charybdis'e yaklaşmak istemezler ancak dalgalar onları Kyklopların kıyılarına atar. Yorgun yolcular Etna'nın gürültüsü ve püskürmeleri eşliğinde geceyi Kyklopların adasında geçirirler. Bir sonraki gün çok sayıda Kyklop tarafından izlendiklerini anlayınca nereye gideceklerini bilmez bir durumda adadan kaçarcasına uzaklaşırlar.

Birçok yere uğrarlar, Sicilya'nın kuzey-batı kıyısındaki Drepanum (Sagesta)'da karaya çıktıklarında Anchises ölür, babasının kaybı Aeneas için ağır bir darbe olur.

Aeneas ve arkadaşları gemilerine döndüklerinde, tanrıça Hera tarafından çıkarılan fırtına ile Kuzey Afrika kıyısında Kartaca yakınındaki kıyılara sürüklenirler. Şiddetli fırtınada sadece bir gemileri kaybolurken, kraliçe Dido tarafından Byrsa adıyla kurulan yeni kente sağ sağlim varırlar. Bu kentte misafirperverlikle karşılanırlar. Dido Aeneas'a aşık olur, ancak Aeneas tanrılar tarafından Kartaca'dan ayrılması ve İtalya'ya gitmesi konusunda uyarılır. Bunun üzerine Aeneas adamlarını çağırır ve Kartaca'dan yola çıkar. Gemilerin ayrıldığını gören Dido Aeneas'ın yokluğuna dayanamaz ve kendini öldürür.

Fırtına onları tekrar Sicilya'ya (Drepanum)'a atar. Aeneas burada babasını onurlandırmak için cenaze oyunları düzenler. Oyunlar yapılırken Hera gökyüzünden Iris'i Troialı kadınlara göndererek onlara gemilerini yakmalarını söyler. Kadınlar artık buranın aradıkları yeni Troia olduğu ve kendilerini oradan oraya taşıyan bu lanetli gemileri yakmalarının doğru olacağı konusunda ikna olurlar. Nitekim, gemileri yakarlar ancak sonrasında yaptıklarından pişman olurlar...Aeneas'ın yakarıları üzerine Zeus'un yolladığı sağanak yağış sayesinde gemilerden sadece dört tanesi zarar görür.

Aeneas bu yolculuklardan yorgun düşmüş olan yaşlıları orada kral Acestas ile bırakmaya karar verir. Kral yeni bir kent kurar ve kent kralın isminden dolayı Acesta olarak adlandırılır.

Güçlü ve cesur olanlar Aeneas önderliğinde İtalya'ya, Cumae'ye varırlar. Aeneas Apollon tapınağındaki Sibyl'e kehanete gider. Sibyl mağarasındaki kehanet çukuruna iner ve Aeneas'ı Apollon'a dua etmesi için çağırır. Duasını yapan kahraman aynı zamanda tanrıdan babasının yanına yeraltı dünyasına gidebilmesi için izin ister.

Aeneas Anchises ile Cumae'de karşılaşır. Anchises ünlü Romalıların doğmak için sıralarını beklediklerini söyler. Aeneas gemilerinin başına döner ve kuzeye doğru yol alır. Karaya çıktığı yerde sütünesi Caieta ölür, orada gömülür ve buraya onun isminden dolayı Gaieta adı verilir.

Daha sonra, Tiber nehri ağzına ulaşan Troialılar, Latium'da karaya çıkarlar. Aeneas kral Latinus'a elçiler yollar. Kral onları karşılar ve geliş nedenlerini sorar. Ilioneus kaderin kendilerini İtalya'ya yolladığını söyler ve hediyeler verir. Rutili'nin önderi

olan Turnus Latinius'un kızı ile evlenmek istemektedir oysa Latinius'a kahin tarafından kızı Lavinia'nın bir yabancı önderle evlenmesi durumunda torunlarının sadece Latium'u değil tüm dünyayı yöneteceği söylenmiştir. Kral Aeneas'ı kahinin sözettiği yabancı koca olarak selamlar ve kızı ile evlendirme sözü verir. Lavinia ile evlenen Aeneas Lavinium kentini kurar.

İşte efsanevi Roma İmparatorluğunu kuran Troialılar tüm çileli yolculuğa rağmen, artık kendilerine vaadedilen topraklardadır.

Bu efsaneyi günümüzde yeniden canlandırmak ve farkındalık yaratmak amacıyla Antandros'ta inşa edilecek bir antik gemi ile Aeneas'ın rotası izlenerek yeniden Lavinium'a gitmek planlanmaktadır.

www.antandros.org